

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ и Указ

Адыгэ Республикэм
псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ
иминистрэ ехылылагъ

Адыгэ Республикэм и Конституции ия 78-рэ статья иподпунктэу «р»-м диштэу унашъо сэшъы:

1. Мэрэтыкьо Рустем Батырбый ыкьор Адыгэ Республикэм псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ иминистрэу гъэнэфэгъэнэу.

2. ЗыкIэтхэхэрэ мафэм щегъэжьагъэу мы Указым кIуачIэ иIэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу
ТХЪАКIУЩЫНЭ Аслъан
къ. Мыскъуапэ,
мэзаем и 29-рэ, 2012-рэ илъэс
N 61

«Мажэ пэпчъ мэхъанэ иI»

Джащ фэдэ цIэ зиIэ автопробег тыгъуасэ Мыекьопэ районым щыкIуагъ. Адыгэ Республикэм щыпсэухэрэ хэдзынхэм къахIолIэнхэм, зыфаехэм амакьэхэр афатынхэм ар фэlorышIагъ.

Мыекьопэ районым и ДОСААФ кIэщакIо зыфэхъугъэ Иофтхъабзэм районым ит къоджэ псэупIэхэм къарыкIыгъэ ныбжьыкIи 120-рэ хэлэжьагъ. ЗэхэщакIохэм къызыраIуагъэмкIэ, республикэм апэрэу щырагъэкIокIырэ акцием пшъэрылъ шъхъаIэу иIэр политикэу къэралыгъом илным ныбжьыкIэхэр щыгъэгъозэгъэнхэр, гъэтхапэм и 4-м шыIэшт хэдзынхэм ахэр чанэу ахэгъэлэжьэгъэнхэр ары.

Автомобиль 40 фэдызым УФ-м ибыракькIэ ыкIи плакатхэмкIэ гъэкIэргэкIагъэхэу станицэу Кужорскэм къышъырагъажьы, нэужым Мыекьуапэ, поселкэхэу Удобнэм, Тульскэм, ВИР-м, Тимирязевым, Каменноостскэм, станицэхэу Абадхескэм, Даховскэм адахъэхэзэ къечъэкIыгъэх.

Иофтхъабзэр гъатхэм иапэрэ мафэ тефагъ нахъ мышIэм, ос къесыгъ. Арэу щытми, автопробегым хэлэжьэхэрэм зыпары пэрыохъу къафэмыхъоу, гъогурыкIоным ишъахъэхэр амыу-кьохэу, Урысыем щыIэкIэ дэгъу илным фэшI нэбгырэ пэпчъ хэдзынхэм зэрахэлэжьэнхэ фаер мэжъэгъэлымкIэ къаIозэ псэупIэхэм адэхъагъэх.

Иофтхъабзэр поселкэу Каменноостскэм шаухыгъ ыкIи ащ хэлэжьагъэхэм якъоджэ псэупIэхэм агъэзэгъыгъэх.

Анна ЕВСТАФЬЕВА.

Урысыем и Президент гъэтхапэм и 4-м хэтыдзышт. Ар къэсынкIэ мэфи 2 къэнагъ. ТапэкIэ хэгъэгум ищыIакIэ зэргъэпсыгъэщтыр, хэдзынхэм шъыпкъагъэу яIэщтыр шъоры, хэдзакIохэр, зэлъытыгъэр!

Наградэхэр къаритыжыгъэх

Тыгъуасэ, гъэтхапэм и 1-м, АР-м и Лышхъэу ТхъакIушынэ Аслъан отраслэ зэфэшъафхэм ащылэжьагъэхэу, непэ гъэхъагъэхэр ащызышIыхэу къэралыгъо наградэхэмрэ щытхъу-цIэхэмрэ къызыфагъэшъошагъэхэм ахэр къэзыушыхъатырэ тхылхэмрэ бгъэхалхъэхэмрэ къаритыжыгъэх.

— ЦIыф IэпIасэу, къэралыгъо тын е щытхъуцIэ зытефэу тиреспубликэ исыр макIэп, ахэм шъо шъуащыщышъ, сышъуфэгъушIо, — къыIуагъ ТхъакIушынэ Аслъан. — Республикэм хэбоньгъэу ышIыхэрэм шъо шIуиIахы-шIу ахэлъышъ, псауныгъэ шъуиIэу шъуиIофшIэн лъыжъугъэкIотэнэу сышъуфэлъало. Сигуапэу непэрэ пшъэрылър сэгъэцакIэ.

Илъэсыбэ хъугъэу иIофшIэн гуетыныгъэ фыриIэу зэригъэцакIэрэм фэшI УФ-м и Президент иунашъокIэ орденэу «За заслуги перед Отечеством» зы-

фиIорэм иятIонэрэ степень зыIэ медаль къыфагъэшъошагъэу пстэумэ апэу къаритыжыгъэ АР-м ихэдзэкIо комиссие итхъаматэ игуадзэу Фанюс Казыхановым. АР-м и Лышхъэу иунашъокIэ медаль «Адыгем и Щытхъузехъ» зыфиIорэр къафагъэшъошагъэу къаритыжыгъэ ИофшIэным иветеранхэу Лафышгъэ Мурадинэ, Хъунэго Ахъмэд, Адыгэкъэлэ гупчэ сымэджэщым иврач шъхъаIэ игуадзэу Пчыхъалыкьо Симэ ыкIи ОАО-у «Кубаньэнерго» зыфиIорэм икьутамэу Краснодар электросетьхэм япашэу Нэтхъо Инвер. Щытхъу-

цIэр къызыфагъэшъошагъэхэм ащыщых экономикэ шIэныгъэхэмкIэ докторэу, профессорэу, Къэралыгъо Советым — Хасэм и Комитет ипашэу КIэрэщэ Анзаур, Теуцожь районым игурыт еджапIэу N 6-м икIэлэзегъаджэу Таусэ Раисэ, Къэбэртгэ-Бэлъкъар Республикэм иэстраднэ орэдыIоу Хъажырэкьо СулIан, ИофшIэным иветеранэу, Урысыем ижурналистхэм я Союз хэтэу Шъуап-цIэкьо Нурыет, АР-м туризмэмрэ курортхэмрэкIэ и Комитет иотдел ипашэу Генрих Дерзиян, нэмыкIхэр.

Научнэ-ушэтын Иофхэм гъэхъагъэхэр зэрэщашIыгъэхэм фэшI АР-м и Лышхъэу къызырафэрэзэр къызыщIорэ тхылхэр къаритыжыгъэх гуманитар ушэтынхэмкIэ Адыгэ республикэ институтым иИофшIэхэу Наталья Денисовам, Хъоткьо Самир, Гъубжэкьо Марат ыкIи ЛъэпIэрыкьо Мурат. Ащ фэдэ рэзэныгъэ къэзылэжьыгъэхэм ащыщых антимонопольнэ къулыкьум иИофшIэхэу ЖэнэлI Аслъан, ПсыIушъо МулиIэт, Анна Рыбинар.

ХЪУТ Нэфэст.

Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

Псауныгъ

Миллиард 460-рэ пэIуагъэхъашт

Пэшорыгъэшъэу къызырэлъытагъэмкIэ, Урысыем шIокI зимыIэ медицинэ страхованиемкIэ ифонд псауныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ къулыкьум тызыхэт илъэсым сомэ миллиард 890-рэ къыфитIупшыну ары. КъызырэхъагъэщырэмкIэ, медицинэ полисхэмкIэ цIыфхэм Iэзэн Иофтхъабзэу адызэрахъэрэм, врачхэм ялэжьапкIэ, сымэджэщхэм ыкIи поликлиникэхэм ягъэцэкIэжыын а ахъшэр апэIуагъэхъашт.

Псауныгъэр къэухъумэгъэным исистемэ игъэкIэжынуу (имодернизациеу) 2011-рэ илъэсым аублагъэр мы илъэсым лъагъэкIотэшт. Пчъагъэхэм къызырагъэлъагъорэмкIэ, Урысыем шIокI зимыIэ медицинэ страхованиемкIэ ифонд илъэситIум къыкIоцI сомэ мил-

лиард 460-рэ къытIупшышт а программэм хэт Иофыгъохэм язэшIохын фэшI. Мы илъэсым фондым къытIупшыщтыр миллиард 244-рэ, регионхэм ащ къыхагъэхъоштыр сомэ миллиарди 160-рэ.

Сыда мы мылкъур зыпэIуагъэхъанэу рахъухъэрэр?

Пстэумэ апэ рагъэуцорэр регионалнэ ыкIи муниципальнэ IэзэпIэ учреждение мини 4-м ягъэцэкIэжыын ары. ЗэпстэумкIи ахэр (IэзэпIэ учреждение) зэрэхъухэрэр мини 8,2-рэ.

Модернизацием ипрограммэ къыщыгъэнэфагъ сымэджэщ ыкIи поликлиники 117-рэ шIыгъэнэу. Медицинэ учреждение мини 5,2-мэ апае оборудованиакIэ ащэфышт (оборудование зэфэшъафэу 200 фэдиз). Ахэм ащыш

томограф 500-р, ангиограф ыкIи маммограф мини 4,5-р.

Мы программэм игъэцэкIэн пае ОМС-м ыгъэнэфэгъэ миллиард 460-м щыщэу миллиард 11-р зыпэIухъанэу рахъухъэрэр зыныбжэ илъэс 35-м шIомыкIыгъэ врач ныбжьыкIэхэу къуаджэхэм ащылэжьэнхэу кIохэрэм аратыштыр ары. Шъугу къэдгъэкIыжыын ахэм афэдэ специалист ныбжьыкIэу илъэситфым нахъ мымакIэу къуаджэхэм, къутырхэм ащылэжьэнхэу фаехэм зэтыгъоу сомэ миллион зырыз аратынуу зэрэрахъухъагъэр. Пэшорыгъэшъэу къызырэлъытэрэмкIэ, 2012-рэ илъэсым специалист ныбжьыкIэ мин 11 фэдиз къуаджэхэм ащылэжьэнхэу кIоштых.

ЖАКIЭМЫКЪО Аминэ.

**Владимир
ПУТИН:**

«Къэралыгъоу дгъэпсырэр сыд фэдэ тхьамыкIагъуи щыухъумагъэу щытын фæе»

Урысые Федерацием и Премьер-министрæу, УФ-м и Президент хъунымкIэ зикандидатурæ къагъэлæгъоу Владимир Путинæм зæлукIэ гъæшIæгонæу Москва щыригъæлоуыгъæм хэлæжъагъæх Урысыем исубъект пæпчъ народнæ штабæу ащызæхæгъæхæм япæцхæр, ицыхъæшIæгъуæхæр, шъолхъыр гъæзетхæм яредатор шъхъалæхæр.

Адыгæим щыццæу зæлукIæм хэлæжъагъæх Урысыем и ПрезидентынымкIæ кандидатуæ Владимир Путинæм общественнæ ИпæлIæгъуæ етыгъæным инарднæ штаб икъутамæу республикæм щылæм ипæцæу, Адыгæ къэралыгъоу университетæм физическæ культурæмкIæ ыкIи дзæудомкIæ и Институт иректорæу Кобл Якъубæ, Путинæм ицыхъæшIæгъоу, Мыкæопæ къэлæ сымæджæщым хирургиемкIæ иотделение ипæцæу Бæгъ Альбек, республикæ гъæзетхæу «Адыгэ макъæмрæ» «Советскæ Адыгеимрæ» яредатор шъхъалæхæр.

Зæхæхæр рагъæжъæным ыпæкIæ клогъæ «Iæнæ хъураехæр» темæ зæфæшъхæфхæмкIæ зæтефыгъагъæх. Ахæр экономикæм хæхъоныгъæ егъæшIæгъæным пæе зæшIохыгъæн фæе Iофыгъохæм, дунæе политикæм, лъæпкæ зæфыштыгъæхæм, демократиемрæ къэралыгъоуæ псынымрæ афæгъæхыгъагъæх. Урысыем щызæлæшIæрæ политикхæр, политологхæр, общественнæ IофышIæхæр ахæм ахæлæжъагъæх, яеплæуыкIæхæр къыраIотыкIыгъæх.

Экономикæм фæгъæхыгъæ «Iæнæ хъураер» зæхищæгъ журналæу «Эксперт» зыфиIорæм иредатор шъхъалæу Валерий Фадеевым. Президент кампаниеу Iорæр ыпæкIæ щылæгъæхæм ялытыгъæмæ, нахъ купкIы-

шхо зыкIоуыгъæу, мæхъанæшхо зылæу, пшъæрылæуыгъæуæу ащ ылытагъ. Хæгъæу зæтегъæпсыхъагъæхæм ясатырæ Урысыер хæуцонæм фæшI таможеннæ союзхæр гъæпсыгъæнхæр, гъуæнæгъу хæгъæуæм бæдзæр зæфыштыгъæу адытиIæр гъæпæтæгъæнæр, промышленностыр зыпкæ игъæуцожыгъæнæр зæкIæмæ апæ игъæшъыгъæн фæе Iофыгъохæм ащыщхæу ащ къыIуагъ.

Владимир Путинæм истатъяхæм къæтегуыгъæхæзæ, «Iæнæ хъураем» хэлæжъæгъæхæ Александр Шохинæм, Сергей Глазьевæм, Сергей Борисовæм ыкIи нæмыкIæхæм къаIуагъ гурыт бизнесым фæдипшIыкIæ хæхъоныгъæ ымышIæу, инфляциеу щылæм елытыгъæу илъæсым къыкIоуI проценти 7-м къыштымыкIæу экономикæм хæмхъомæ, Урысыем щыпсæурæ нæбгырæ миллион 20 — 25-мæ илъæс благагъæхæм IофшIæпIæ чIыпIæкIæхæр арамыгъæгъотымæ, къэралыгъоуæм ыпæцхæхæ В. Путинæм къыригъæуцогъæ пшъæрылæхæр гъæцæкIæгъуæе зæрæхъуыгъæхæр.

— Къэралыгъоу дгъæпсырæр сыд фэдэ тхьамыкIагъуи ащыухъумагъæу щытын фæе, — къыIуагъ В.Путинæм нæужым зæлукIæр къызæлæуыгъæ. — ГушыIæу къæстыгъæхæр, джæщ фæдæу стæтхыгъæхæм гъæцæкIæгъæн

фæеу зигугъу къащысшIыгъæхæр зæшIохыгъæу хъуыгъæхæр.

КIæлæуыкIæу IыгъыпIæхæм япхыгъæ гумæкIыгъохæр мы илъæси 4 — 5-м зæрæдагъæзыгъæштыгъæхæр, пенсиехæр лæжæпIæм ипроцент 40-м зæрæнагъæсыгъæхæр, бюджетым епхыгъæу Iоф зышIæхæрæм къахъырæ ахъæр экономикæмкIæ агъæнæфæгъæу гурыт лæжæпIæм зæрæкIагъæхæштыгъæ В. Путинæм къыIуагъæхæ. Хæдзынхæм ахæлæжъæрæ пæтæуми яшIоигъоныгъæхæр Урысые къэралыгъоу нахъышIæу зæрашIыгъæм фæлорышIæнхæм, хæбзæгъæуц-

гъæу щылæм диштæу зекIонхæм зæрæштыгъæхæр къыхигъæштыгъæ.

Демократие шъыпкæ зæрылæу ыкIи уасæ зыфæзышIыжъырæ къэралыгъоу лъæш Урысыер хъуным ежъ ышъхъæкIæ зæрæкIæхъо-псырæ, ащ зæрæфишæрæр хигъæу-нæфыкIыгъæхæ.

«Ащ фæдæу гухæлæу иуIæмæ, сыда джы нæс зыкIæмыгъæцæкIагъæр?» Мыщ фæдæу упчIæ УФ-м и Правительствæ и Тхьаматæ къы-фæгъæуцугъæ.

В. Путинæм ащ джæуап къы-ритыжъызæ, хæбзæгъæуцугъæхæр гъæтæрæзыжъыгъæнхæм, чIыпIæ

хъылыæ дæдæу хæгъæгур зæрыфæ-гъагъæм ищыжъыгъæным, зау-кIохæрæр къызæтегъæуцогъæнхæм, гъунапкъæхæр гъæпытæгъæнхæм охътабæ зæрахъыгъæр къыIуагъ. Джæщ фæдæу лъæпкæ проектхæм яшIуагъæу къызæрæкIуагъæр, демографием ылыæныкъоуIæ Iоф-хæм языхæт зæтегъæуцожыгъæ-ным пæе бæ зæришIагъæр ыкIи къызæкIæмыкIоу текIоньгъæм зæ-рæфæкIоштыр Владимир Пути-ным къыхигъæштыгъæ.

ДЭРБЭ Тимур.

Мыкæуанæ — Москва — Мыкæуанæ.

«Тæтыер зæкIæмæ анахъ дæгъу»

Джæ цIæр зылæ игъæкIотыгъæ къæгъæлæгъæн-ермæлыкъыр гъæ-тхæпэм и 3-м Мыкæуанæ, Лени-ным ыцIæ зыхъырæ площадым, щыкIошт. Адыгæ Республикæм экономикæ хæхъоныгъæхæмкIæ ыкIи сатыумкIæ и Министерствæ иIофышIæхæм тызæрæшæгъæ-гъозагъæмкIæ, ермæлыкъым хæ-лæжъæштыгъæу продукцияеу зæфæ-шъхæфхæр къыдзæзыгъæкIыерæ предприятияехæу республикæм итхæр.

Мыщ фæдæу Iофхæбзæхæр зæ-хæцæгъæнхæм мæхъанæшхо зæри-Iæр, ащ цIыфхæми, предприни-мательхæми яшIуагъæу къызæрæ-кIыерæ пчъагъæрæ къыхагъæ-щыгъ Адыгæ Республикæм и ЛIы-шъхъæу ТхьакIушынæ Аслъанрæ Премьер-министрæу КъумпIыл Муратрæ. Ермæлыкъæу рагъæкIо-кIыхæрæм зæкIæми республикæм ипæцхæр ахæлажъæх, уасæхæр зы-фæдæхæм, продукцияеу къæрашæ-лæрæм языхæт зæрагъашIæ, щы-кIагъæу щылæхæр янæплæгъæу ра-гъæкIыхæрæп.

— ЧыпIæ предприниматель-хæм япродукциеу IуагъæкIын амал яIæнымкIæ ИпæлIæгъу афæхъугъæ-

ныр ары ермæлыкъым пшъæрылæ шъхъалæу иIæр. Социальнæ мæ-хъанæ зылæ гъомылапхæхæр рес-публикæм щыпсæурæ цIыфхæм алæкIæгъæхъæгъæнымы тынаIæ те-тæгъæты. Джæщ фæдæу бæдзæрым щылæуасæхæм анахъ пыутæу гъо-мылæпхæу зæфæшъхæфхæр цIыф-хæм ермæлыкъым щæцæфын

алъæкIыным тишъыпкæу ты-пылæ. Мы Iофхæбзæм изæхæцæн пæлухæштыгъæ ахъæр республикæ бюджетым къæтIупшы, — къы-Iуагъ Адыгæ Республикæм эконо-микæ хæхъоныгъæхæмкIæ ыкIи сатыумкIæ иминистрæу ЛIыхæсæ Махъмуд.

Къæгъæлæгъæн-ермæлыкъым

щæм, хæдджыгъæм ахæшIыкIыгъæ шыхыныгъохæр, консерв продук-циер, дагъæ, нæкулæу ыкIи IæшIу-шIушIухæр къæзышIыхæрæ пред-приятие 80 фæдизмæ япродук-циеу къæрашæлæштыгъæ. Тикъæлæ шъхъалæу щыпсæуæхæрæм ыкIи хъа-кIæхæм бæдзæрым щылæуасæхæм анахъ пыутæу гъомылæпхæу зæ-фæшъхæфхæр ермæлыкъым щæ-цæфынхæу алъæкIыштыгъæ. Ащ нæ-мыкIæу, продукциеу идæгъугъæу зыфæдæр щæфæкIохæм мы чIы-пIæм шауплæкIун амал яIæштыгъæ. АщкIæ продукцияеу къыдзæзыгъæ-кIыхæрæм мурадæу яIæр щæфæ-кIохæм гъомылапхæуæу ащæфырæм идæгъугъæу шыгъæгъæзæгъæнхæр, ыужкIи ар зæрашæфштыгъæ те-гъæушIухæгъæнхæр ары.

Адыгæ Республикæм имуници-пальнæ образованиехæр зæкIæ ер-мæлыкъым хæлæжъæштыгъæ. Ура-мæу Краснооктябрьскæм къæгъæ-лæгъæн-ермæлыкъыр щылæгъæ-кIотæштыгъæ, а чыпIæм былымылыр, мæлылыр, къоулыр, чытылыр ыкIи нæмыкI гъомылапхæхæу цIыф-хæр анахъ къызыкIæуупчIæхæрæр щæцæштыгъæ. Джæщ фæдæу гъæтхæ-пэм и 8-м, бзылфыгъæхæм я Ма-

фæ ипæгъоуIæу республикæм щы-псæуæхæрæм апæе промышленнæ то-вархæрæ ищæштыгъæ. ПæшIоры-гъæштыгъæу зæрагъæнафæрæмкIæ, зæ-кIæмкIи ермæлыкъым предприя-тие 200 — 250-рæ хæлæжъæштыгъæ. Муниципальнæ образование пæпчъ ежъ ипалаткæхæр къыгъæ-уцущтыгъæ, япродукциеу зæрашæ-штыгъæм нæмыкIæу, музыкальнæ къæгъæлæгъæнхæмкIæ ермæлы-къыр баиштыгъæ.

Тиреспубликæу товар къышты-дзæзыгъæкIыхæрæр нахъ ашIæным пæе зырызыщæу сатыум пылæ предприятияеу анахъ зæлæшIæхæу ООО-у «Батыр», тучан сетъ-хæу «Спутник», «Ашан», ЗАО-у «Тандер», ресторанау «Адыгæ» зыфиIохæрæм япæцхæр, нæмыкI-хæри ермæлыкъым къырагъæблæ-гъагъæхæ.

ЗæхæцæкIохæм шæн шIагъо зæ-рафæхъугъæу, къæгъæлæгъæн-ер-мæлыкъым зæфæхъысыжъхæр фæ-шIыштыгъæ. Къахæштыхæрæм АР-м экономикæ хæхъоныгъæхæмкIæ ыкIи сатыумкIæ и Министерствæ идипломхæмрæ шIухæфштыгъæм-рæ афагъæшъошæштыгъæ.

КИАРЭ Фатим.

МЭФЭКІ ЗЭХЭХБЭ-ЗЭЙУКІЭГБЭ

Уахътэм зыдимыхыжышт нэфыпс

«Сэ зэрэдунаеу кышислотыкын фае адыгэхэм яискусствэ зыфэдагэр, блэкыгэр джырэ уахътэм еспхын фае...»

ЕУТЫХ Асэ

Зыфэдагэр тлэкү кэлотэ-жыгуае хьурэ зэхэхэгь-зэ-лүкэгь гьэшлэгьон (ар сзы-гьалорэр о унитлүкэ плэгь-гьэу, зэхэхыгьапэм фэдэ хьун зэрэщымылэр ары) АР-м и Лэпкэ библиотекэ мы мафэхэм шылагь. Пшысэ хьалэмэтым изэхэсэн зигулыгэ кыыхыгьэхэр ыкы зыпшэ ифагьэхэр АР-м культурэмкэ и Министерствэрэ Лэпкэ библиотекэмрэ арых.

Мэфэки зэлүкэгьум игэхьа-зырын дэулуэгьэр библиотекэм иофышлэ чанэу Кошэгьэу Сэчнэт.

Мэзаем и 27-м, аужырэ кы-мэфэ мазэм имэфэ зытүшэу кынагэр гьэтхэпэм зыгоуца-гьэм, тьгьэр кьэчэфыгьэу, осыр ежухыжэу, фабэр лэгүшэу шыабэу нэгүм гуапэу кызе-пкырем, зэкэ цыфлэпкыым пае дэхагьэр зылэжын насыпыр зыфэхыжыгьэу бзылфьгьэу налы-пылыкьэу, акыыл куоу, гупшысаклоу, лэпэсэгьэу нэфы-псыр зэфэдэкэ зыхэткүхьагьэу, дунэгурылоккэ дахэ гьашлэм-кэ зилэу, Адыгэ Республикэм ыкы Кьэбэртэе-Бэлыкьар Рес-публикэм январоднэ художни-кэу, гьучыр художественнэу гьэкэрэклэгьэнымкэ лэпэсэ дэдэу Еутых Асэ лүкэнхэ ыкы дэгүшылэнхэ амал ялагь.

Ювелирэу Еутых Асэ ижы-рэ дышгьэшл-гьүкэ лэпкыым шыш, гьучым игьэдэхэн-гьэ-

клэрэкленкэ зэбгьэпшэн шы-мылэ лэпэсэныгьэшхо хэлэ. Аш илофшлагьэхэм гьашлэр ащыз-теуцагьэм фэд. Асэ иискусст-вэ, илэшлэгьэу хьалэмэтхэм та-пэкэ шылэгьэ ижырэ цыф лэ-пэсэжэм яшгьэф инхэр ахега-щэ, ахэр зэхифынхэ, рилшыкы-нхэ зэрилгьэкыгьэр ащэгьэунэ-фы. Зэгорэм мы чыгүм шыпсэгьэу цыф лэпкыгьэу хьышгьэм зышлэ кыыхэнагьэхэм агу лылысыныр художникым физэшлокыгь.

Еутых Асэ дышгьэм, тьжы-ным ыкы джэрзым арылгьэу ипшысэ егьэпсы. Илэшлагьэхэр ядэхагьэкэ ижырэ пкыгьэхэм агоуцох, итхыпхэ-хьырахы-шгьэхэр ахэм атетхэм ашхьэдэ-кых, ялэгэккых.

Илэшлагьэхэр дунаим шыз-лэшлэгьэу бзылфьгьэм ылапэ-мэ кьапыкыгьэу сэшхохэр, кьа-мэхэр, коронэхэр (пачыкы-шхьэтэлхэр), бокалхэр, пшгьэ-рылтынхэр шлүхьафтын лэпэ-у цыф цырылуабэмэ — пачы-кыхьэхэм, президентхэм, жьуагь-хэм ащышхэм аритыгьэх, афи-гьэшгьошагьэх.

Ау анахэ лэшлэгьэу ялыехэу Еутых Асэ ышлыгьэхэр Кьэралы-гьо Эрмитажым члэлых, кы-щаухьумэх. Еутых Асэ Урысы-емкэ художник закьу ежыр псаоу шылэзэ зиунэе кьэгьэ-лэгьон Эрмитажым шыкыла-гьэр.

Еутых Асэ ищылэныгьэу ыкы

итворчествэ афэгьэхыгьэу мэфэки лүкэнхэ зэришагь жур-налистэу, Асэ итворчествэ имэ-кьамэхэм атехыгьэу пшысэхэм язэхэгьэуцаклоу, АКЪУ-м исту-денческэ гьэзет иредакторэу Лыхэсэ Светланэ.

Зэлүкэгьум хэлэжыгьэх АР-м культурэмкэ министрэм игуадзэу Шьэуапцлэкьо Аминэт, искусствэхэмкэ Адыгэ респу-бликэ колледжэу У. Тхьабысымэм ыллэкэ шытым икэлэегьаджэ-хэр, и студентхэр, библиотекэм илофышлэхэр, тхылгьеджэхэр,

журналистхэр, Еутых Асэ итвор-чествэ зигунэхэр.

Мы мэфэки зэхэхэгь-зэ-лү-кэгьум ишлуагьэкэ, Асэ ита-лант зылапэу, зикласу лыплгьэ-хэрэм аш дэлүнхэ амал агьоты-гьагь. Еутых Асэ зэрэгьүкэ лэ-пэсэжэм имызаклоу, кьэлотэкло гьэшлэгьонэу, бзашлоу зэрэщы-тыри ахэм джы ашлагь. Илэкьо, икьэхьүкэ, иунагьо, ныжэ-тыжхэм, ны-тыхэм, иеджаккэ, игьэпсыкы-шлыкэ шапхэу, зы-пылэ творчествэм икыгьэлгьэ-гьүкы, илэшлагьэхэмкэ лэпэ-лэсагьэр кызырэфэкьагьэм, Мыекьуапэ епхыгьэу проекты-ккэхэм, илофшлэнкэ лэпылгьэу кыфэхьунхэу ыгьэсэрэ иеджа-ккэхэм ыкы ибзылфьгьэу на-сып ехылапгьэу бэ кылотагьэр.

Еутых Асэ гьэпсыкылашлоу зэ-рэщыгьым фэдэ кьабзэу, дунэгу-рылоккэ дахэ зэрилэр, шылэны-гьэм гугьэ инхэр зэгьэфагьэу зэ-рэпхыришхэр, итворческэ лөф-шлагьэхэм ахэлэ лэпэсэжэм пэшчэрэ акылыр жэбзэ дахэрэ зэрилэхэр, ныбжыкылэхэр ыкы цыфхэр рилгьэгьүкынынхэр, зэхи-фынынхэр кызырэдэхьурэр а зэ-ккэхэм кьахэщыгь.

Еутых Асэклэ анахэ насып иныр унагьо уилэныр ары. 1993-рэ илгьэсым Асэ ищылэ-ныгьэу ныбдэгьэу шыпкызу, бпынкэ пытэу, цыхьэшлэгьэу-лэ-пылгьэу Тьркуо Руслан кы-хэуцагь. Руслан Москва гьэсэ-ныгьэу дэгьэу шыззыгьэгьотыгьэу инженер-техник. Иакыыл зынэ-мысэрэ, ылэ зэмыкүрэ шылэп. Зышхьэгьэу сэхэм ялорэ яшлэрэ зэрэзетехьэрэм ягьхэлхэр пхы-рышхьыгьошлү кьафешлы. Кэли-тү аплү — Зауррэ Бибарсэр. «Клалэм ылгьэгьурэр ищыс» ало, янэ-ятэхэм ягьэпсыкы-шлыкэ-хэр, ялофшлэкэ емызэщыжэ, язэфыштыккэ дахэ, акултурэ ин яшгьаохэр кырэплых, а зэ-ккэ зыпкырашэ.

Сыхьатитүм кыкылоклүкэ лүкэ-лүу чыагьэ. Сыда плэмэ зэдэ-гушылэн шыккэми кьулай гьэ-нэфагьэхэр хэлых. Еутых Асэ Ккэлэегьэджэ шыпкызу, гу-бзыгьагьэр кьэбэккэу, чэф-гу-шлүбзыу нэгүихыгьэу лөфхьа-бзэм кьеклоллагьэхэм ахэтыгь. Игушылэ, зэрихабзэу, уасэ илэу гьэпсыгьагьэу.

Асэ ымэкьэу гохь, ишлыкэ-шлуагьэу, иакылышлуагьэу бэрэ агу кьэкыжышт зылгьэгьэу едэлүгьэ пстэжэм. Игьэсэлэтхы-дэхэр тхыпхэу гьэпкылагьэх. Ахэр кызырэдгьурылуагьэхэм еллы-тыгьэу кьэттыжыштых.

Угьүкэ пшлөнгьо сэнэхьатыр ары узккыгуын, зэбгьэгьотын фаер;

Кьин зыпымылэ лөф цыкылуи, ини хьурэп;

Шлэгьэхэу лөфым уегьэгьушлө-жы, уегьэразэ, уеуээнкы;

Ор-орэу шылэныгьэм зыкы-шыгьотынымкэ лөфыр апэрэ;

Гугьэм лэпэсэ зышидзырэр сабынгьор ары.

Хэтэрэ цыфи ежэ-ежырэу фэшлү шыуашэ зыфедьжы (ор-орэу зыкьэгьотышхьун мэхьанэр шыккэгьэтхыгь).

Анахэ лөфшлэгьэхьомы шыт-хьум нэгьэу лэпэсэу закьу уахь-тэу шиубытырэр.

Цыфыр анахэ зыгьэнасыпы-шлорэр игугьэу шылэныгьэм зэ-рэпхыришхьурэр ары. Анахэу уилофшлагьэккэ цыфыбэмэ агу-хэм уалылэсэу гушлуагьэр, дэ-хагьэр, шлүр зэхьагьэшлэныр — джары насыпырэр.

Еутых Асэ — цыф лэпэсэ хьалэмэт, илэшлагьэхэм нэ-фыпс лэшэу уахътэм ымы-гьэпкыжыштыр ахылгьан елэккы.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Сурэтхэр лэшыгьэу Аслан мэфэки зэлүкэгьум кышхьыты-хыгь (ышхьагьырэу).

Тамэ кыыбгугьэагьэккэ

— Орэдым тамэ кыыбгугьэа-ккэ, гум зырегьэлэты, лөфыгьо пстэури нахэ лэшлэхы кыпше-гьэхьу, цыфмэ агу рыхьырэ зэ-теккыми, мэкьэм дахэхэр зымы-класэ шымылэу кысшэхьу — Теуцожь Юле игушылэхэм гу-шлуагьэр кьахэщы.

Бзылфьгьэу гушылэгьу тшыгьэр аш ыпэккэ тинлүасэу шымытыгьэми, бэшлагьэу тшлэ-щтыгьэу кытщегьэхьу, шылэ-ныгьэм кыныгьэхэр хэтыми пшигьэгьупшэу, нэхч-гушхы-гьэу кыпкырыкыларэм дэгьу щэхьу шымылэу кыпшлүе-гьэшлы.

Теуцожь Юле сэнаушгьэу зы-хэлэ ныбжыкылэхэр кыыхыгьэ-щынхэр, ахэм адэлэжыныр исэ-нэхьат. Джэдзэхьэблэ гурыт еджаплэм музыкэр шарегьэхьы, иурокхэр ригьаджэхэрэм ашлө-гьэшлэгьон зэришлэщым пылэ, музыкальнэ лэмэ-псымэу нахэ игьэккытыгьэу цыфмэ агьэфед-дэхэрэр зыфэдэхэр, ахэм кьэбар

гьэшлэгьонэу апылхэр кьафе-луатэ. Зэрэдунаеу шызлэшлэрэ композитор цырылэхэу Моцарт, Бах, Чайковскэм, Глинкэ яхы-лапгьэу кызырафилуатэрэм да-ккы, адыгэ лэпкыым кыыхэкы-гьэхэу Нэтхьо Джанхьот, Нэхэ Аслан, Бысыдж Мурат, Лэцэ-рыкьо Ким, Гьонэжыкы Аскэр, Лэччэ Альберт ыкы нэмыккэу зышылэныгьэу орэдым сзыпхы-

гьэхэм афэгьэхыгьэу ышлэрэу ккэлэеджаккэхэм альгьэуэсы.

Мэхьанэу аклоцлылымкэ, плышшоу ялэмкэ орэдхэр зете-кых: тхьамыкылар, лыузыр, гуузыр кызылотыкылар гьыбзэ орэдхэр, шлүлэгьэу мыгошым пае аусыгьэу орэдхэр, ау ахэм анахы шылэныгьэм уфэзыгьэ-чэфырэр орэдхэр ары Теуцожь Юле кыыхыхэрэр.

Джэдзэхьэблэ пхьорэлфэу Москва шыпсэрэу Куфэнэ Светэ иккэлэгьум гьэмафэрэ уахьтэр кьуаджэм шигьаглоштыгьэу, гу-кьэкыжызу илэхэр Теуцожь Юле репхы. Губгьом лөф шызышлэ-рэ лэжыаглохэу лэжыгьэу бэгьуа-гьэу кьэзыкыжыштыгьэхэм концертхэр Юле афызэхышэ-щтыгьэх, мэкьумэшышлэу кьин зылгьэгьухэрэм зэрэпшыгьэхэ-ри ашигьэгьупшэу орэд чэфхэр шлүхьафтынэу апигохышты-гьэх. А концертхэм Куфэнэ Све-ти ахигьэлажыштыгьэу, джары джы кызынэсыгьэми, шлүкэ а уахьтэр Москва шыпсэрэм ыгу кызыккыжырэу.

Ыпэккэ кызырэшхьылуагьэу, сэнаушгьэу зыхэлэ ныбжыкы-хэр кыыхыгьэщынхэр, ахэм адэ-лэжыныр Юле исэнэхьат. Аш фэдэу джыдэдэм зыдэлажырэу Джэдзэхьэблэ гурыт еджаплэм иккэлэеджаккы Бэрэдэж Адам ары.

Адам адыгабзэккы урысыбзэ-ккы тхыгьэу орэдхэр кылоныр иклас. Тиорэдылоу ныбжыккэхэу Мыгу Айдэмыр, Еутых Вяче-слав, Нэхэс Анжеликэ, Дзыбэ

Мыхьамэт акырэплых, ахэр ищысэтэхыплэх. Джэдзэхьаблэ художественнэу самодетельно-стымкэ ихэшыпыкыгьэу куп хэ-тэу Бэрэдэж Адам Адыгэ Рес-публикэм ирайон зэфшхьаф-мэ ащыреккыларэ зэнэкьокьу-м ахэлажы, хагьэуныфкыларэ чыпкыларэ кьащыдехык. Ахэм яшыхьатэу Теуцожь Юли, Бэр-эдэж Адами, купэу ар зыхэтми шытхьу тхылхэр кьафагьэ-шшошагьэх. Кьызфагьэфедэшт техникэр (аппаратурэр) икьу фэ-диззу ялэп, агьотымэ, нахэ лэ-гьэлэ инхэри аштэштых.

Ккэлэеджаккэ пэпчэ еклолла-ккэ кьыфэбгьотышхьун, зыкызэ-лүебгьэхышхьун зыхьүккэ, шлэ-ныгьэу гьэунафагьы плэккылын, уишэнкы гуетыныгьэу узыпылэ лөфым фыуилэн фае. Аш фэд Теуцожь Юле.

Бэрэдэж Адам сэнаушгьэу хэллышэ, шхьахынэуи еплы-рэпышэ, илгьэс заулэ горэмккэ тиорэдылэхэм кьахэуцонккы мэхьу... Тежэшт.

ХЬАРЭХЬУ Мурат.

Сурэтхэм арытхэр: Теуцожь Юл, Бэрэдэж Адам.

ОБЩЕСТВЕННЭ ЗЭХАХЬЭХЭМРЭ УАХЬТЭМРЭ

Мыекьопэ районым лъэпкь культурэмкIэ и Гупчэ зы-чIэт унэм зэхахьэу щыкIуагъэм кьэзэкхэм ящылэкIэ-псэукIэ зэхьокIыныгъэу фэхьухэрэм, Урысыем и Президент ихэдзынхэм зэрахэлэжьэщтхэм, нэмыкIхэм ащытегушылагъэх.

Есаулэу Владимир Удаловыр Кубань икьзэккьыдзэхэм я Мыекьопэ кьэзэкь отдел иатаманэу бэмышIэу зэрэхадзыгъэри кьы-дилытэзэ, зэлукIэм кьышыгу-шылагъ. Аужырә илзәс 15 — 20-м кьэзэкхэм яшэн-хабзэхэр кьалэтыжынхэм фэшI амалэу ялэм зэрэхьуагъэм, Урысыем илэшхьэтетхэм кьащыублагъэу мылькукIэ Iэпылэгъу кьафэхьу-хэзэ алгъэ пытэу зэртеуцохэрэм, военнэ-патриотическэ пIуныгъэр

нахьышIоу зэхаштэу зэрэфежы-гъэхэм, хэгъэгум игъунапкьэхэм якъэухьумэн фэгъэзагъэхэу кьэ-зэкь кIалэхэм дзэм кьулыкьур зэрэшахьырэм, кьэзэкь подраз-делениехэр хэушхьафыкIыгъэ-хэу дзэхэм зэрашызэхаштэхэрэм, нэмыкI Iофыгъохэм кьатегушы-лагъ. Кьэзэкь культурэм и фести-вальхэр илзәс 20 хьугъэу посел-кэу Тульскэм щызэхаштэх. Ан-самблэу «Казачатер» дунаим цIэ-рыIо щыхьугъ.

МОСКВА ИТЕАТРЭ ИКЪЭГЪЭЛЪЭГЪОНХЭР

Михаил Булгаковым итхыгъэ техыгъэ спектаклэу «Мастер и Маргарита» зыфилорэр Москва зыми емы-пхыгъэ итеатрэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо фи-лармоние кьыщигъэлъэгъуагъ. 2003-рә илзәсым шэ-кIогъум и 16-м спектаклэр апэрэу кьагъэлъэгъогъагъ.

Михаил Булгаковым ироман техыгъэ спектаклэр зыгъэуцу-гъэ режиссерэу Валерий Беляко-вич ущытхьуныр тефэ. Театр-хэм яшапIэхэм дунэе рекордыр ащигъэуцугъэу алытэ. Хэгъэгъу 40-м ехьумэ спектаклэр кьаща-гъэлъэгъуагъ. Мастерым ироль кьышынэу артист цIэрыIоу Андрей Соколовыр агъэнэфэгъагъ. Маргаритэ ироль зэлъашIэрэ Ирина Алферовам кьышынэу щытыгъ. Спектаклэр кьагъэлъэ-гъонэу агъэхьазырызэ, тхьамафэ кьэнагъэу, Ирина Алферовар аварием хэфагъ. «Шоп ар» зы-фэпIощтыр Ирина Алферовам ащ кьыригъэкIи, Маргаритэ ироль кьымышынэу зэхэщакIомэ ари-

Театрэм илофшлагъэ зыщагъэгъуазэ.

ФУТБОЛ

«Зэкьошныгъ» Мыекьуапэ — «Астрахань» Астрахань — 1:3. Ныбджэгъу ешIэгъур мэзаем и 29-м Крымскэ щыкIуагъ. «Зэкьошныгъэм» хэтэу кьэлапчъэм Iэгуаор дэзыдза-гъэр: Хьабил, пенальтикIэ.

Илзәс ешIэгъум командэхэм зыфагъэхьазыры. «Астрахань»

Урысыем изэнэкьокъу хэла-жъэ, ятIонэрэ купэу «Кьыблэм»

Ащ фэдэ зэхьокIыныгъэшIухэр лъыгъэкIотэгъэнхэм тапэки ахэ-лажъэ зэрэшIоигъор Мыекьопэ районым иадминистрация ипаштэ Евгений Ковалевым кьыIуагъ.

Адыгэ Республикэм и Премь-ер-министрә игуадзэу Алексей Петрусенкэр ти Лышхьэу Тхьа-кIуцынэ Аслъан ыцIэкIэ зэха-хьэм хэлажъэрэмэ шIоу шыIэр кьадэхьунэу кьафэлъэгъуагъ. Хабзэм икьулыкьушIэхмэр общес-твеннэ движениехэмрә зэгурь-Iохэу зэдэлэжьэнхэм, пшъэрылты-кIэхэр зыфагъэуцунхэм еплъы-кIэу афыриIэр А. Петрусенкэм хигъэунафькIыгъэх.

Урысыем и Федеральнэ зэлукIэ ФедерациемкIэ и Совет хэтэу Вячеслав Шверикас Уры-сыем иобщественнэ-политикэ щылакIэ кьыпкьырыкIызэ, мамы-рэу цIыфхэр псэунхэм, экономи-кэм изыкьегъэIэтын мэхьэнэ ин-аритызэ, Урысыем и Президент ихэдзын чанэу хэлэжьэнхэу кьа-джагъ.

Зэхахьэр концертышхокIэ аухыгъ. Хэдзынхэм зэрафэхьа-зырхэр лэжыакIомэ кьытаIуагъ.

Сурэтхэм арытхэр: зэхахьэу Тульскэм щыкIуагъэм хэлэ-жыагъэхэр.

Ивар Калныныш, нэмыкIхэми рольхэр кьашIыгъэх. Урысыем инароднэ артистэу Валерий Бе-лякович спектаклэм ирежиссер, композиторыр Сергей Манченко.

Дунаим щызэлъашIэрэ спек-таклэм игъэкIотыгъэу тыкьыте-гушыIэнэу гухэлъ зыфэтшIы-жыгъэп. Театрэр зикIасэмэ нахь ашIогъэшIэгъоныр кьыхэдгъэ-щыным фэшI артистхэм яроль-хэр кьызэррашIырэм, пчэгур зэ-рэгъэпсыгъэм талыплъагъ. Зы артистыр пхъэнтэкIушхом тес, ятIонэрэм хьакум илъ машIом кIегъэсты. Зи кьалорэп. А уахь-тэм нэмыкI артистхэм тядэIу. За-лым чIэсым зиплтыхьанэу, ар-тист пэпчъ уасэ фишIынэу, спек-таклэм гупшысэу щыпхырашы-рэр кьыгурыIонэу игъо ефэми тшIапэрэп. Ащ фэдэ театральнэ Iофшлагъэм улыплъэу зеогъэсэн фаеуи тэлъытэ.

Акьыл зилэ цIыфыр хэтэ? Тхьэ щыла? Хэтэ цыхьэ зыфэпшIырэр? Ащ фэдэ упчIэхэр спектаклэм щызэхэхых, артистхэм уядэIуэ джэуапхэр кьэбгъотыхэ пшIоигъу. МакIэп спектаклэм еплъыгъэр. Театрэм илофшлагъэ зытетхэгъэ дискхэр искусствэр зикIасэхэм ягуапэу ащэфыгъэх. Филармони-ем чIэкIыжынхэм дэмыгуIэхэу спектаклэм тегушыIэхэу тлэгъу-гъэх.

ныгъэр» Краснодар щешIэшт. Урысыем футболымкIэ иап-шъэрэ куп щешIэрэ «Красно-дарым» иныбжыкIэ командэ Адыгеим испортсменхэр IукIэ-щтых.

Мэлылфэгъум и 18-м илзәс ешIэгъур «Зэкьошныгъэм» ыуб-лэшт.

НэкIубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТИЛЪ Нурбий.

Зэхьышагъэхэр:
Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо
Совет — Хасэр,
иминистрэхэм
я Кабинет

КьыдзыгъэкIырэр:
Адыгэ Республикэм
лъэпкь IофхэмкIэ,
IэкIыб кьэралхэм
ашыпсэурэ тилъэп-
кьэгъухэм адырIэ
зэпхыныгъэхэмкIэ
ыкIи кьэбар жьу-
гъэм намалхэмкIэ
и Комитет
Адресыр: ур.Кре-
стьянскэр, 236

Редактор
шхьалэр

ДЭРБЭ
ТИМУР

Редакциер
зидэщылэр:
385000,
кь. Мыекьуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхьалэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшъэдэкIыжъ зы-
хьырэ секретары:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьаты-
гъэр:

Урысые Федерацием
хэутын IофхэмкIэ,
телерадиокъэтын-
хэмкIэ ыкIи зэлы-
IэсыкIэ амалхэмкIэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чыплэ гъэIоры-
шIапл, зэраушыхьа-
тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Гъэзетым кьыхиу-
тыхэрэм мышгып-
кьагъэу кьахафэ-
хэрэмкIэ кьэзыт-
хыгъэхэм пшъэдэ-
кIыжъ ахьы. Кьа-
тхэхэрэмрә гъэзе-
тым щылажэхэр-
рэмрә яеплъыкIэ
зэтемыфэн ылгэ-
кIышт. Гъэзет-
еджэхэм кьыт-
фагъэхьырэ тхы-
гъэхэр зэхтфы-
хэрэп ыкIи кьэ-
зытхыгъэхэм
алэкIдгъэхьа-
жыхьэрэп.

Зыщыхаутырэр

ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кь. Мыекьуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр
4522

Индексхэр
52161
52162
Зак. 550

Хэутыным
узчыкIэтхэнэу щыт
уахьтэр
Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ
уахьтэр
Сыхьатыр 18.00